

Ramona-Mihaela
VOINEA POSTOLACHE
(Focșani)

**ADAPTAREA ANGLICISMELOR
ÎN LIMBA ROMÂNĂ CONTEMPORANĂ
(în baza limbajului economic)**

Abstract. The majority of the borrowed words was modeled according to the phonetic and morphological system of the Romanian language. All the words borrowed from the other languages caused changes in the phonetic, grammatical and lexical structure of the Romanian language, each foreign influence being conspicuous by its characteristics, by its personal mark.

The big avalanche of English words of the economic terminology and the Romanian publishing is justified mainly by the need to use specialized terms that have no equivalent in Romanian.

Keywords: neologisms, trade, business, entertainment, informatics, internet, Anglo-American terms, communication, lexical level, phonetic, morphological and semantic, lexical loan, semantic computing, phraseological unit.

Limba engleză este cea mai importantă limbă din punctul de vedere al comunicării, întrucât este cunoscută, cel puțin la un nivel de bază, de aproape o treime din populația globului (1,9 miliarde de oameni). Este o limbă internațională de bază în comerț, afaceri, comunicații, aviație, divertisment, informatică, diplomatie și în internet.

În plus, este limba maternă pentru aproximativ 400 de milioane de oameni din Marea Britanie, Statele Unite, Canada, Republica Irlanda, Australia, în Noua Zeelandă și este utilizată ca a doua limbă în multe alte țări. Este cea mai predată limbă din lume, cunoașterea limbii engleze fiind o necesitate în multe sectoare și domenii de activitate.

Fiecare epocă a avut neologismele sale: slavonisme (cuvinte intrate în limbă în special prin traducerile de cărți bisericești), grecisme, turcisme (în perioada fanariotă), ungurisme (mai ales în perioada stăpânirii austro-ungare în Transilvania), franțuzisme (mai ales în epoca modernă), anglicisme și americanisme mai recent.

Oprindu-ne la influența limbii engleze, primul fapt demn de menționat este că vorbim de un fenomen internațional (nu numai european, ci și mondial). Împrumutul masiv de termeni anglo-americani s-a manifestat după al Doilea Război Mondial în majoritatea limbilor europene și nu numai. Vorbim de un fenomen explicabil mai ales prin progresul anumitor domenii ale tehnicii.

Orice limbă străină este un instrument de investigare a unei culturi noi. Elevii își pot îmbogăți cunoștințele despre istoria, geografia, arta, religia, guvernarea țării respective, pot chiar corespunde cu copiii din acea țară și își pot dezvolta deprinderile de comunicare, abordând la ora de engleză chestiuni de drepturile omului. Eficiența

posedării unei limbi moderne este determinată de nivelul de motivare pentru această disciplină. Cele mai importante motive care declanșează activitatea de învățare a unei limbi moderne sunt motive intrinseci, adică legate de activitatea de învățare și procesul învățării. Deoarece motivația are impact pozitiv asupra eficienței activității și dezvoltării personalității, prin valorificarea ei, poate fi identificat potențialul intern de dezvoltare, învățare și formare a personalității. Pentru ca însușirea unei limbi moderne să se facă într-un mod cât mai eficient, elevii trebuie să conștientizeze importanța cunoașterii acelei limbi; să se manifeste activismul de comunicare, să fie prezent un motiv acțional: performanța, comunicarea, cunoașterea. Așadar, la lecțiile de limba străină trebuie realizate condiții de comunicare, simularea comunicării cotidiene, prin modelarea situațiilor de comunicare; selectarea și aplicarea metodelor active de învățare adecvate condițiilor și scopurilor de comunicare activă. Profesorul trebuie să fie comunicativ, să posede un stil democratic de comunicare, să susțină comunicarea între elevi și să fie un actor independent al procesului de comunicare.

Influența unor limbi asupra altora – la nivel lexical, morfologic și fonetic, semantic – are ca punct de plecare componenta lexicală a limbii, cele mai multe și mai directe interferențe manifestându-se la nivelul vocabularului.

În evoluția sa istorică, limba română a intrat în contact cu diverse limbi de la care a asimilat cu mare ușurință numeroase cuvinte necesare cerințelor comunicative ale vremii.

Integrarea cuvintelor străine în procesul de comunicare a pus, pe de-o parte, problema adaptării acestora la structura lingvistică influențată, iar, pe de altă parte, problema schimbărilor pe care le antrenează în organizarea lexicală a limbii române, în funcție de structura fonetică și gramaticală, fiecare influență străină manifestându-se în mod specific.

În funcție de condițiile de realizare a contactului dintre două limbi, influența afectează diferențiat diversele ipostaze funcționale și stilistice ale limbii receptoare.

În utilizarea ei actuală, limba română este afectată de influența engleză în diversele ei forme de manifestare. Unul dintre domeniile puternic și complex afectate este cel economic, în baza căruia s-a realizat cercetarea pe care se întemeiază prezenta lucrare.

Față de alte variante funcționale ale limbii, limbajul economic are avantajul de a implica atât limbajul propriu activității științelor economice, cât și nivelul comunicării colocviale. Totodată specificul activității economice presupune interferența cu alte limbaje specializate. Legăturile strânse dintre diversele domenii de activitate determină propagarea termenilor de la un domeniu la altul, favorizând o liberă și rapidă circulație a termenilor în general și reducerea numărului celor cu un grad înalt de specializare semantică. Prin extensiune, termenii pătrund în diverse terminologii sau sunt chiar preluați în vocabularul uzual.

Influența limbii engleze, care se manifestă mai pronunțat la nivel terminologic, antrenează însă adeseori și modificări ale vocabularului general. Unele cuvinte englezești pătrund în limbajul economic odată cu fenomenul/conceptul denumit, cum ar fi: *outsourcing*, *joint-venture*, *dealer*, *stoskholder*, *target market*, altele dublează cuvintele românești (*billing* – *facturare*, *board* – *consiliu de conducere*, *overdraft* – *descoperire*

de cont, deadline – termen-limită, salesman – comerciant). Se constată totodată și actualizarea prin engleză a unor cuvinte mai vechi (*utilități* prin *utilities*, a *exceda* prin *exceed*, *mentenanță* prin *maintenance*), alteleori, cuvinte uzuale se specializează semantic după „tipare” englezești (*maturitate* „scadență”, *poziție* „funcție”, *nișă* „colț specializat, profitabil pe piață”).

Termenii englezești, de strictă specialitate sau nu, pătrund mai ales sub forma *împrumutului direct* în toate subdomeniile economice, în virtutea unei tendințe de interferență (manifestate pe plan internațional) a terminologiilor, precum și a relațiilor vocabularului specializat cu cel uzual.

O modalitate de pătrundere în limba română a termenilor englezești o reprezintă textele de profil. Formele de introducere a împrumuturilor sunt variate și inconsecvente: unele cuvinte și expresii sunt utilizate direct fără o explicație prealabilă, altele sunt însoțite de echivalentul românesc sau de explicații.

Influența engleză asupra limbajului economic românesc se realizează cu precădere prin împrumutarea unor termeni englezești strict specializați, care sunt, de regulă, monosemantici, dar și prin adoptarea unor unități lexicale polisemantice, care sunt preluate de română cu unul sau mai multe sensuri, în funcție de domeniul de utilizare și de necesitățile de comunicare, de exemplu: *board*, *cookie*, *equity* au fost preluate cu un singur sens (cel specializat), pe când *cross*, *break*, *pool*, *switch* funcționează în română cu două sensuri [vezi 1, p. 59-64], dintre care unul este mai vechi în limba română, iar celălalt este un împrumut recent (*pool* împrumutat inițial cu sensul de „bazin de înot”, este folosit în economie cu sensul „fond, gestiune comună”). Majoritatea termenilor monosemantici împrumutați din engleză își pot lărgi sensul în relație cu unități lexicale autohtone sau în contexte unde se speculează valoarea lor figurată. Modificările semantice în ambele sensuri, terminologizarea sau determinologizarea, înlesnesc pătrunderea împrumuturilor și circulația cuvintelor (în general), restricțiile de utilizare fiind considerabil reduse.

Imitarea modelelor englezești prin *calc* participă împreună cu împrumuturile lexicale propriu-zise la extinderea influenței engleze în limba română. În limbajul economic actual sunt reprezentate cele trei tipuri de calc. Cuvintele românești își largesc semnificația după model englezesc sub forma calcului semantic: *a aplica* dobândește și sensul „a solicita un post/funcție, a face o cerere” după engl. *to apply(for)*, *atașament* împrumută sensul recent „anexă” al engl. *attachment*, *apreciere* „creștere” după engl. *appreciation*), modificarea semantică antrenând uneori și modificări de ordin gramatical (*subsidiar* „auxiliar”, adjectiv, iar *subsidiară* „filială”, substantiv). Numeroase expresii englezești sunt reproduse în română sub forma calcului frazeologic, frecvent întâlnit în textele economice, fie traducându-se întreaga unitate frazeologică (*autosuficient* < engl. *self-sufficient*, *acțiune lichidă* < engl. *liquid share*, *companie scoică* < engl. *shell-company*, *piețe de capital* < engl. *capital-markets*, *rețea de distribuție* < engl. *distribution network*), fie prin traducerea unuia dintre termeni, celălalt fiind preluat ca atare (*canal de retail* < eng. *retail channel*, *public target* < engl. *target public*, *background educațional* < engl. *educational background*).

Reorganizări la nivelul lexical al limbajului economic românesc se realizează

și sub forma actualizării unor împrumuturi (anterioare) din alte limbi sub influența modelului englez (*mentenanță* < fr. *maintenance* prin anglicismul cu aceeași formă grafică, pronunțat [mən̩teinəns], *insolvență* < it. *insolvenza* prin engl. *insolvency*), cu posibile modificări semantice asociate adeseori cu conversiunea, de exemplu: adjectivul *subsidiar* (< fr. *subsidaire*, MDN 2000) „auxiliar, secundar” devine substantiv feminin – *subsidiară* (< engl. *subsidiary* „filială, sucursală”, adjectivul *publicitar* (< fr. *publicitaire*, MDN 2000) este substantivizat după engl. *publisher*, ca echivalent al engl. *editor*.

Împrumutarea și folosirea termenilor englezești în română ridică numeroase și complicate probleme de utilizare și adaptare, din cauza diferențelor de sistem ortografic, fonetic și morfologic dintre cele două limbi.

La nivel ortografic și fonetic adaptarea anglicismelor la sistemul limbii române se realizează cu dificultate, motivul esențial constând în caracterul diferit al ortografiei în cele două limbi: fonetic, pentru română și etimologic, pentru engleză.

Diferențele importante care există în engleză între „imaginea” orală și cea scrisă a cuvântului explică utilizarea a două modalități principale de scriere în română a anglicismelor (prin păstrarea formei grafice din engleză sau prin redarea, pe cât posibil, cu mijloacele alfabetului românesc, a aspectului fonetic englezesc: *exceingi* pentru engl. *exchange* [iksˈtʃeɪnɪs], *năuhau* notează engl. *knowhow* [ˈnəʊˈhəʊ], *treidăr* pentru engl. *trader* [ˈtreɪdər]). În comunicarea orală, pronunțarea lor redă cât mai fidel forma fonetică originală sau transpune, adeseori, forma scrisă a anglicismului, în termenii sugerați de sistemul grafic românesc (*[aplicant]* pentru engl. *applicant* [ˈæplɪkənt], *[broker]* pentru engl. *broker* [brəʊkər], *[email]* redă engl. *e-mail* [iˈmeɪl]).

În procesul de adaptare a anglicismelor, se manifestă tendința de a păstra (pe cât posibil) aspectul fonetic al cuvintelor din engleză, astfel, DOOM² (p. XII) recomandă: *baseball* [beɪsbɔːl], *bluff* [blʌf], *bowling* [baʊlɪŋ], *dancing* [dænsɪŋ], *mistress* [mɪsɪz], *slow* [sləʊ].

În general nu se păstrează particularitățile necunoscute limbii române (engl. *cool* [ku:l] pron. rom. [kul]).

Astfel, de pildă, sistemul vocalic englez este mai complex: comparativ cu limba română, în engleză numărul vocalelor este aproape dublu datorită prezenței unei trăsături suplimentare – durată. Deosebirea de cantitate este inoperantă în sistemul vocalic românesc și, ca atare, pronunțarea nu sesizează diferența între vocalele lungi și scurte, încordate și neîncordate, cele două foneme vocalice fiind redade în română printr-o unică vocală.

În consonantism, cea mai importantă particularitate a limbii engleze în raport cu româna este aspirația, care caracterizează ocluzivele în poziție inițială și în silabe accentuate: [p, t, k] sunt puternic aspirate în opoziție cu perechile sonore [b, d, g]. În pronunțarea românească a cuvintelor de origine engleză, aspirația ocluzivelor surde se pierde.

Altă particularitate a limbii engleze o constituie „consoanele latente”, consoane care nu au realitate fonică în condiții speciale de vecinătate [b, c, g, k, l, p, r, s, t], de exemplu: *doubt* [daʊt], *reign* [reɪn], *knee* [ni:], *calm* [kɑ:m], *pneumatic* [nju:ˈmæɪtɪk],

part [pa:t], *island* [ˈaɪlənd], *listen* [lɪsən]; în română literele corespunzând acestor consoane sunt în general pronunțate în toate pozițiile.

Consoanele fricative [θ] și [ð], inexistente în română, sunt realizate în pronunțarea românească prin analogie cu [s] sau [t] și respectiv [z], cum ar fi: *thriller* ([ˈθrɪlər]) pronunțat [srilăr], *think-tank* ([θɪnkˈtænk]) pron. rom. [tɪnkˈtenk], *the* ([ðə]) pron. rom. [zə] – *off the record* se pronunță [offzärecord]).

Lungimea consoanelor, fără a avea valoare distinctivă, este în engleză influențată de cantitatea vocalei precedente: consoanele sunt mai scurte după vocalele lungi și se pronunță mai lung după vocalele scurte. În pronunțarea românească este neglijată această diferență.

Renunțarea la anumite particularități specifice englezei se constată și în normarea (oficială) a scrierii și pronunțării. Astfel, DOOM² recomandă păstrarea anglicismelor neasimilate grafic și fonetic la sistemul limbii române.

Importantele deosebiri fonice și ortografice dintre cele două limbi explică variantele multiple de acomodare a anglicismelor la sistemul fonetic și (orto)grafic al limbii române.

În diversele publicații utilizate ca surse de material, sunt numeroase situațiile în care uzul dezvoltă modalități dintre cele mai variate de notare și pronunțare a anglicismelor, care nu concordă totdeauna cu normele.

În presa scrisă, în general, dar și în revistele de strictă specialitate, paralel cu păstrarea grafiei originare a termenului englezesc, recomandată de DOOM², se întâlnesc și anglicisme notate în variate moduri: cu grafia adaptată scrierii românești (*năuhau*, *senviș/sanviș*, *șou/shou*, *treidăr*), se renunță uneori la consoanele duble (*modeling*, *reseler*, *scanner*), sau alteori se dublează nejustificat anumite litere (*developper* pentru engl. *developer*, *dinning* pentru engl. *dining*, *spammer* pentru engl. *spamer*) sau cu o formă hipercorectă (*night-loser* pentru engl. *night-looser*, *haker* pentru engl. *hacker*, *handycraft* pentru engl. *handicraft*). Pătrunderea și răspândirea pe cale orală și scrisă a neologismelor din engleză favorizează apariția dubletelor (orto)grafice (*brand/brend*, *discount/discont*, *feribot/ferry-boat*).

Circulația largă a termenilor economici care au pătruns în vocabularul uzual sau în alte limbaje speciale contribuie la extinderea uneia din grafii, precum și înregistrarea ei în dicționare.

În comunicarea orală, împrumuturile din engleză apar frecvent cu mai multe modalități de pronunțare: adeseori se redă cât mai fidel aspectul fonetic originar ([*ăsemblăr*] pentru engl. *assembler* [əˈsæmblər], [*breikbit*] pentru engl. *break-beat* [breɪkˈbi:t], [*on-ear*] pentru engl. *on-air* [ɔn ˈæər]), dar sunt situații în care, din ironie sau ignoranță, pronunțarea modifică transpunerea în termenii valorilor sistemului grafic românesc a formei scrise a cuvântului englezesc împrumutat; în unele cazuri asemenea adaptări pot genera coliziuni semantice (engl. *casual* [ˈkæʒuəl] pronunțat în română [kazual], engl. *track* [ˈtræk] redat prin [trac], engl. *trap* [ˈtræp], prin [trap]).

Variații se constată și la nivelul recomandărilor normative. Astfel, pentru o largă categorie de anglicisme înregistrate în DOOM¹ cu o formă adaptată ortografic sistemului de scriere românesc, de exemplu: *forehand*, *groom*, *knockdown*, *looping*,

pentru *forhend, grom, cnocdaun, luping* (DOOM¹), DOOM² recomandă forma grafică englezească; în cazul altora, DOOM² acceptă ambele variante, fiind preferată cea comună (*pocher/poker, ros bif/roast beef, smeș/smash*) sau cea etimologică (*clearing/cliring, cocktail/cocteil, derby/derbi, peking/peching*).

Comparația indicațiilor normative privind anglicismele din cele două ediții ale DOOM-ului pune în evidență destul de multe diferențe firești având în vedere procesul de evoluție a limbii române. Modificările unor norme relevă tendința actuală de a păstra grafia etimologică și de a păstra o formă cât mai apropiată de pronunția originală. Numărul mare de împrumuturi a căror adaptare favorizează scrierea și pronunțarea etimologică relativizează caracterul fonetic al sistemului ortografic românesc: prin normarea împrumuturilor în sens etimologic, literele românești încep să cumuleze diverse valori fonetice.

Ezitățile și variațiile de scriere și pronunțare a anglicismelor, inerente procesului de adaptare, constituie o frână în extinderea recomandărilor normative, tocmai pentru că variantele se întâlnesc în presa (scrisă sau orală), care are o contribuție importantă la dezvoltarea limbii, implicit a variantei literare.

Diferențele mari dintre sistemele morfologice ale celor două limbi creează probleme de încadrare a anglicismelor în sistemul flexionar românesc. Potrivit tendințelor actuale, numeroase împrumuturi din engleză, substantive (*bluejeans, cornflakes, futures, non-targets*) și adjective (*greenfield, full, junky, scary, trendy*), sunt utilizate ca invariabile, sporind numărul celor deja existente în română.

Adaptarea morfologică a anglicismelor pune numeroase probleme de adaptare din cauza diferențelor dintre cele două sisteme gramaticale.

Astfel, în procesul de adaptare a substantivelor englezești, încadrarea lor în clasele de gen ale limbii române are în vedere mai ales criteriul semantic; criteriul aspectului formal este inoperant, având în vedere faptul că substantivele din engleză – indiferent de gen – au mai ales terminație consonantică, iar flexiunea este înlocuită prin prepoziții. Genul substantivului împrumutat din engleză se manifestă mai ales prin forma determinanților sau a substitutelor (*o inteligentă miss, un pub select*), și, în alte situații, prin asocierea cu anumite desinențe: *-e* (*hardiste, hipiote, punkiste, sprintere*), pentru feminine și *-uri* (*missuri, sex-simboluri, staruri*), pentru neutre.

Substantivele englezești care denumesc inanimate sunt în general tratate în română ca neutre, dar se întâlnesc și situații de ezitare între neutru și feminin (*acest story / o story, un/o erotic-line*).

Prin afluența împrumuturilor din engleză care denumesc inanimate, neutrul românesc se întărește considerabil cantitativ, iar desinența de plural *-uri* se extinde tot mai mult fiind asociată nu numai neutrelor, ci și unor feminine. În condițiile ignorării valorii morfologice de plural a terminației *-s*, atașarea desinenței *-uri* are ca rezultat forme tautologice (*gadgetsuri, hotspotsuri, rate-cards-uri, skills-uri, sub-labels-uri*).

Din inventarul bogat de alternanțe fonetice ale limbii române doar câteva afectează anglicismele, generale sunt alternanțele consonantice: *d/z* (*bodyguard/bodyguarzi*,

landlord/ landlorzi), *s/ș* (*boss boși, jean/jeanși*) și *t/ț* (*bit/biți, racket/raceți*). În DOOM² este înregistrată alternanța vocalică *a/e*, întâlnită în flexiunea substantivelor masculine reprezentate de anglicismele compuse cu **man** (în afara celor mai vechi, împrumutate prin filieră franceză, ca: *barman, vatman*), pluralul fiind marcat tautologic: *businessmeni, congressmeni, chairmeni, gentlemen, yeomeni, yesmeni* [1, p. 170-171].

În ce privește articularea, dificultățile derivă din poziția și caracterul flexibil al articolului în limba română. Articolul nedefinit este asociat fără restricții anglicismelor, constituindu-se în marcă a genului feminin sau neutru pentru substantivele feminine englezești (*o/un top-model, o/un cover-girl, o/un script-girl*), sau pentru cele care denumesc inanimate (*un/o story, un/o soap-opera*). Articolul hotărât **-ul** se atașează majorității substantivelor împrumutate din engleză (chiar și unor substantive a căror semantică le situează ca feminine – *cover-girl-ul, top-modelul, script-girl-ul*).

Adjectivele împrumutate din engleză, funcționând în frecvente situații (ca și în engleză) ca adverbe sau ca substantive, sporesc considerabil numărul adjectivelor invariabile din română (*junky, bearish, hawkish, shocking*).

În situații speciale, împrumuturi cu statut de adjective și adverbe în engleză sunt utilizate în română și ca substantive (*fresh-uri, low-uri, off-shore-uri*); sunt utilizate cu valoare adjectivală unele expresii verbale englezești (*management buy-out, principiul need-to-know, articole ready-to-wear*) și unele substantive (*vizualizări real-time, angajamentul stand-by*). Prin derivare cu sufixe românești, unele adjective se substantivizează (*horrorism* < engl. *horror*, *smartitudine* < engl. *smart*).

Verbele din limba engleză sunt preluate în română de cele două conjugări productive: majoritatea sunt încadrate la clasa verbelor cu **-a** la infinitiv și cu sufixul **-ez** la prezent indicativ (*a forwarda, a marketiza, a targheta, a up-data*); câteva, mai recente, sunt „adoptate” de clasa verbelor în **-i**, mai ales în comunicarea informală (*a bipui, a brandui, a chatui*). Formele de participiu prezent din paradigma verbală engleză sunt transferate adeseori în limba română ca substantive (*un making-of* [„scenariu”], *billing* [„facturare”], *sharing* [„difuzare”]), iar cele de participiu trecut sunt asimilate adjectivelor (*built-in* [„încorporat”], *pre-paid* [„preplătite”], *reloaded* [„reîncărcat”]).

Cu toate dificultățile de adaptare la sistemul lingvistic al limbii române, împrumuturile din limba engleză continuă să pătrundă masiv și rapid în limba română actuală, accelerând procesul de îmbogățire a vocabularului, antrenând totodată schimbări importante la alte niveluri ale sistemului.

Comunicarea pe noul și foarte folosit mijloc al *Internetului*, aduce și el fenomene de limbă cu șanse mari de răspândire în rândul tinerilor. Ne referim la scrierea cuvintelor prescurtat (ca în engleza americană vorbită, pentru economia de comunicare), folosirea unor modalități de transcriere insolite (*K*, pentru sunetul *CĂ*, *SH* pentru *Ș*, *TZ* pentru *Ț*, *DK* pentru „dacă”, *KKO*, „cacao” etc.; sau: *nashpa, coshmar, totzi* și altele).

Filmul, prezent masiv în programele televiziunilor, din cauza grabei, superficialității sau inculturii, promovează de multe ori traduceri redactate în titrări pline de greșeli de limbă și ortografie. Având în vedere că se adresează vizualului, pericolozitatea răspândirii formelor eronate este foarte mare. Aceeași observație și pentru textele

ce curg pe *croll-urile* ecranelor TV, uneori cu viteze greu de citit. Când acestea sunt mai multe, chiar trei, ele devin adevărate mijloace de dezvoltare eronată a limbajului telespectatorilor.

Un alt fenomen, influențat de crainicii TV de „stil” american, privește mutarea accentului cuvintelor. Faptul pornește de la rapiditatea fluxului vorbirii, ca în cazul crainicilor de sport, surclasați deseori de dinamica jocului. Dacă regula, în limba română, era ca el să stea pe penultima silabă, acum glisează, din ce în ce mai frecvent, către antepenultima, de unde și mai multele variante acceptate de DOOM2; se pronunță *pAstilă* și nu *pasTilă*, *Capsulă pentru CapsUlă*, *Agora* și nu *agOra*, *Editor* și nu *ediTOR*, *PROGnosticul* și nu *progmoSTIcul* etc.

Datorită masivului fenomen al migrației românilor, pentru găsirea unui loc de muncă în unele țări europene, în special, au apărut mai multe variante al unor „graiuri”, să le zicem, cum ar fi *româno-englez*, *româno-italian*, *româno-spaniol*, *româno-australian* și așa mai departe.

Câteva exemple care au și un anume pitoresc. Numai la câteva luni după ce s-a transferat la o echipă din Italia (în 1990), fotbalistul Florin Răducioiu a șocat românii vorbind o limbă puțin inteligibilă prin accentul italianizant și melanjul lingvistic. Fotomodelul Ramona Bădescu a fost surprinsă vorbind tot „româno-italiana”, când, în calitate de coprezentatoare a Festivalului *Cerbul de Aur* (2005), a spus: „Anul două mii *quatro*” sau: „Să se *curunteze*” (în loc de *să se încrunte*) etc. Așadar, lingvistic, se înregistrează o intrare de cuvinte din aceste limbi în română, sub forma unor neologisme, fapt obișnuit, normal, tinerii introducând aproape inconștient în discursul lor cuvinte sau chiar expresii englezești.

Referințe bibliografice

1. Athu, Cristina. *Influența limbii engleze asupra limbii române actuale (în limbajul economic și de afaceri)*. București, Editura Universitară, 2011.
2. Avram, Mioara. *Anglicismele în limba română actuală*. București, Editura Academiei Române, 1997.
3. Bidu-Vrănceanu, Angela. *Relațiile dintre limbajele tehnico-științifice și limbajul literar standard*, LL, III-IV, 1990.
4. Coseriu, Eugenio. *Introducción al estudio estructural del léxico* [1966], în Coseriu, 1977, p. 87-142.
5. Purice, Mihail. *Legislația lingvistică și problemele limbii de stat* // LR, 2001, nr. 9-12.
6. Pușcariu, Sextil. *Dicționarul limbii române, Literele A-C, F-L*, I. București, 1943.
7. DOOM¹ – *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*. Ediția a II-a revăzută și adăugită. București, 1982.
8. DOOM² – *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*. Ediția a II-a revăzută și adăugită. București, Univers Enciclopedic, 2005.